

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

**ДАНИЛЕНКО Софія, здобувач вищої освіти
(першого) бакалаврського рівня
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Державний податковий університет**

***Анотація.** Дослідження присвячено діджиталізації економіки, яка сприяє трансформації сучасних економічних відносин. Нами проаналізовано ключові аспекти оцифрування в контексті глобалізації та швидкого розвитку технологій, які змінюють структуру та функціонування економічних процесів у різних секторах. Досліджено вплив цифрових інновацій на розвиток підприємств, ринкових інституцій та фінансових механізмів, а також роль держави в регулюванні та стимулюванні цих процесів. Також проаналізовано цифрові технології, що використовуються для автоматизації та оптимізації економічних процесів. Висвітлено, як впровадження цих інструментів сприяє підвищенню ефективності бізнесу, зменшенню операційних витрат, оптимізації ресурсів та покращенню якості обслуговування клієнтів. Досліджено вплив цифрових технологій на сферу праці та зайнятості; соціальні аспекти діджиталізації економіки, зокрема, вплив цифрових технологій на рівень соціальної нерівності та доступ до економічних ресурсів.*

***Ключові слова.** Діджиталізація економічних процесів; цифрові технології; кібербезпека; вплив на бізнес-середовище; нерівність доступу до технологій.*

У сучасному світі діджиталізація стала одним з основних рушіїв економічних змін. Швидкий розвиток інформаційних технологій докорінно змінює спосіб ведення бізнесу, управління державними ресурсами та взаємодії між суб'єктами економічної діяльності. Діджиталізація економічних процесів передбачає широке впровадження цифрових технологій для автоматизації, оптимізації та підвищення ефективності операцій, що створює нові можливості для зростання як окремих підприємств, так і національних економік загалом.

Одним із найважливіших аспектів оцифрування є її вплив на бізнес-середовище. Компанії, які впроваджують цифрові технології, отримують конкурентні переваги завдяки оптимізації виробничих і управлінських процесів. Використання програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерії, управління персоналом і логістики дозволяє підприємствам скорочувати витрати, мінімізувати помилки та пришвидшувати прийняття рішень. Великі дані (Big Data), штучний інтелект та інтернет речей (IoT) надають можливість аналізувати величезні обсяги інформації, що допомагає компаніям краще розуміти потреби споживачів, покращувати продукцію і послуги [2, с. 71-72].

Цей процес також змінює традиційні галузі економіки, такі як промисловість та агросектор. Наприклад, впровадження технологій Industry 5.0, що передбачають інтеграцію кіберфізичних систем, дозволяє створювати «розумні» фабрики, де автоматизація виробництва досягає максимального рівня. Це не лише підвищує продуктивність, але й знижує вплив людського фактора, що зменшує ймовірність помилок і підвищує якість продукції.

Діджиталізація економічних процесів не обмежується приватним сектором — державні установи також активно використовують цифрові технології для підвищення ефективності та прозорості своєї діяльності. Електронні уряди (e-government) дозволяють громадянам отримувати доступ до державних послуг через інтернет, що знижує бюрократичні бар'єри та підвищує якість обслуговування. Уряди різних країн використовують інформаційні технології для покращення фінансового управління, боротьби з корупцією та моніторингу державних витрат.

Оцифрування також впливає на суспільство, трансформуючи ринок праці та соціальні структури. Автоматизація рутинних процесів у різних секторах економіки призводить до зменшення кількості робочих місць у традиційних галузях, що вимагає перепідготовки кадрів і створення нових кваліфікаційних стандартів. З іншого боку, зростає попит на фахівців у сферах, пов'язаних із розробкою програмного забезпечення, аналізом даних, кібербезпекою та іншими високотехнологічними напрямками.

Попри численні переваги, цей процес також супроводжується певними викликами. Однією з головних проблем є нерівність доступу до цифрових технологій. У розвинених країнах підприємства та громадяни швидко адаптуються до нових реалій, тоді як у країнах, що розвиваються, діджиталізація відбувається повільніше через обмежені фінансові ресурси та недостатньо розвинену інфраструктуру. Це створює ризик посилення глобальної економічної нерівності [1, с. 158-159].

Крім того, питання кібербезпеки стає дедалі актуальнішим із зростанням кількості цифрових операцій. Збільшення залежності від технологій робить

бізнеси та уряди вразливими до кібератак, що може призвести до втрати конфіденційних даних або навіть паралізувати роботу цілих систем. Тому важливим завданням є розробка надійних механізмів захисту інформації.

Отже, діджиталізація економічних процесів є невід'ємною частиною сучасного розвитку, яка впливає на всі аспекти життя — від бізнесу до державного управління. Цей процес відкриває нові можливості для підвищення продуктивності, інновацій і економічного зростання, але також ставить перед суспільством виклики, пов'язані з нерівністю доступу до технологій та кібербезпекою. Адаптація до цифрової трансформації та ефективне використання її потенціалу є ключовими факторами успішного розвитку економіки у XXI столітті.

Література:

1. Петрашевська А. Д., Галіус Л. С. Переваги та недоліки діджиталізації економічних процесів на сучасному етапі: *Regional economics and management*. 2019. с. 158-159. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/825387> (дата звернення: 20.09.2024)
2. Лазебник Л. Л. Діджиталізація економічних відносин як фактор удосконалення бізнес-процесів підприємства: *Економічний вісник*. 2023. с. 71-72. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268452991.pdf> (дата звернення: 20.09.2024)

Abstract. *The article examines the processes of digitalisation of the economy, which are becoming an important factor in the transformation of modern economic relations. The author analyses the key aspects of digitisation in the context of globalisation and rapid development of technologies that change the structure and functioning of economic processes in various sectors. The impact of digital innovations on the development of enterprises, market institutions and financial mechanisms, as well as the role of the state in regulating and stimulating these processes, is studied. The key digital technologies used to automate and optimise economic processes are also analysed. It is highlighted how the introduction of these tools helps to increase business efficiency, reduce operating costs, optimise resources and improve the quality of customer service. The article also examines the impact of digital technologies on labour and employment; social aspects of the digitalisation of the economy, in particular, the impact of digital technologies on the level of social inequality and access to economic resources.*

Keywords. *Digitalisation of economic processes; digital technologies; cybersecurity; impact on the business environment; inequality of access to technology.*

*Науковий керівник – СКОРИК Марина
канд. екон. наук, доцент, завідувачка кафедри економічної політики та сталого
розвитку
Державний податковий університет
м. Ірпінь, Україна*